

**ОСВІТНІЙ ПРОЕКТ: ОСОБИСТІСНО-РОЗВИВАЛЬНА СИСТЕМА
В СЕРВІСІ УПРАВЛІННЯ ОСВІТНІМ ПРОЦЕСОМ
«УНІВЕРСАЛ-ОНЛАЙН»**

У співпраці з групою вчених, педагогів, психологів НАПН України та медиків НАМ України розроблено та практично апробовано інноваційну особистісно-розвивальну систему проектного управління освітнім процесом для закладів середньої освіти (ЗСО).

Метою освітньої системи є особистісний, соціальний розвиток та збереження здоров'я учнів закладів середньої освіти.

Особистісно-розвивальну систему (ОРС) автоматизовано в спеціально створеній комп'ютерній програмі – хмарному сервісі управління освітнім процесом «Універсал-онлайн» (див. малюнок 1).

Сервіс складається з дев'яти технологічних модулів, які утворюють в цілісній освітній системі три блоки: **цілепокладання, проектування, розвитку.**

У першому блоці сервісу в технологічних модулях «діагностика», «аналіз», «конструювання» здійснюється цілепокладання освітнього процесу, **для цього:**

- в технологічному модулі сервісу «*діагностика*» проводиться соціально-психолого-педагогічна діагностика учасників освітнього середовища в онлайн-режимі (учнів, батьків, педагогів) та заносяться дані за медичними показниками.

Орієнтовний час на створення списків, надання логінів і паролів учасникам освітнього середовища та їх опитування (вісім діагностичних методик) 2-3 робочі дні: учні - 6 методик, 45 хв., класний керівник - 1 методика, 15 хв., батьки - 1 методика за 15-20 хв., медсестра (занесення даних у сервіс учнів одного класу, - 9 показників) 10-20 хв.

Результат: таблиці, графіки, діаграми, матриці по учнівських колективам;
- в технологічному модулі сервісу «*аналіз*» за результатами комплексної діагностики здійснюється систематизація проблем та потенційних можливостей особистісного розвитку учнів на індивідуальні, групові, колективні, масові та проводиться їх диференціація за чотирма сферами: фізичною, психічною, соціальною та духовною. За результатами аналізу показників діагностичних критеріїв створюються автоматично психолого-педагогічні рекомендації на кожного учня, учнівські колективи для всіх учасників освітнього середовища (по 7-8 ст. тексту).

Орієнтовний час на системний аналіз результатів комплексної діагностики 1-2 год., створення психолого-педагогічних рекомендацій на учня і учнівський колектив 2-3 хв.

Результат: зведені таблиці і діаграми, статистичні звіти по класах і ЗСО в цілому, психолого-педагогічні рекомендації для всіх учасників освітнього середовища закладу;

- в технологічному модулі сервісу «*конструювання*» на основі системного аналізу кожного критерію з врахуванням причинно-наслідкових зв'язків за виявленими проблемами і потенційними можливостями особистісного розвитку учня конструюються в автоматичному та творчих режимах сервісу виховні завдання для ЗСО та тактичні задачі особистісного розвитку учнів класних колективів (індивідуальні, групові, колективні).

Орієнтовний час на конструювання виховних завдань для ЗСО та задач особистісного розвитку учнів класного колективу в автоматичному режимі роботи сервісу 1-2 хв., в творчому 5-10 хв.

Результат: виховні завдання ЗСО на навчальний рік, задачі особистісного розвитку учнів на семестр (індивідуальні, групові, колективні), візитні картки на учнівські класні колективи та ЗСО в цілому.

У другому блоці сервісу в технологічних модулях «програмування», «моделювання», «планування» здійснюється проектування проблемно-цільового освітнього змісту в освітніх проблемних і цільових проектах та проводиться планування реалізації проектів, **для цього:**

- в технологічному модулі сервісу «*програмування*» знаходяться інформаційні банки навчальних програм та демонстраційних проектів, а також створюються графічні сітки з алгоритмами за основними напрямками роботи ЗСО, психологічної служби, класних керівників та вчителів-предметників.

Орієнтовний час: експертиза навчальної програми з сценаріями уроків і освітнього проекту з закріплення їх у інформаційних банках сервісу 10 -15 хв.

Результат: банки освітніх програм і демонстраційних проектів в сервісі, що постійно доповнюються педагогами, що використовують сервіс. Графічні сітки за напрямками роботи: для ЗСО, вчителів-предметників, класних керівників, працівників психологічної служби;

- в технологічному модулі сервісу «*моделювання*» на основі освітніх програм і демонстраційних проектів, що знаходяться в сервісі на реалізації виховних завдань ЗСО та задач особистісного розвитку учнів, створюються проблемні і цільові проекти для ЗСО, корекційно-розвивальні для класних керівників і психологічної служби, навчальні проекти для вчителів-предметників.

Орієнтовний час створення освітніх проектів для ЗСО 2-3 год. (при умові одночасної роботи педагогічних працівників в творчих групах), навчального проекту вчителя-предметника 15-20 хв., виховного проекту класного керівника 15 хв., корекційно-розвивального проекту працівника психологічної служби 20 хв.

Результат: освітні проекти з проблемно-цільовим змістом для ЗСО, вчителів-предметників, класних керівників, працівників психологічної служби;

- в технологічному модулі сервісу «*планування*» на реалізацію освітніх проектів в процесі їх проектування на граф-сітки за напрямками роботи створюються автоматично в трьох вимірній проекції сім типів і сотні видів планів для роботи ЗСО та по три типи планів для всіх педагогічних працівників.

Орієнтовний час створення планів роботи ЗСО 2-3 години (при умові одночасної роботи мобільних творчих груп), календарно-тематичного плану вчителя-предметника 3 хв., плану класного керівника 45 хв., плану роботи працівника психологічної служби 1 година.

Результат: сім типів і сотні видів планів роботи ЗСО, а саме: графічний аналіз (за семестрами), проектно-модульний (за проблемами і цілями), системно-комплексний (за напрямками і видами роботи), календарні (за конкретно визначеними термінами), за підрозділом ЗСО, індивідуальні (на кожного учасника освітнього середовища), помісячні плани (графічні за напрямками роботи) а також календарно-тематичні плани роботи для вчителя-предметника, виховного плану класного керівника, плану роботи працівника психологічної служби (графічний, системно-комплексний, календарний).

У третьому блоці сервісу в технологічних модулях «творення», «реалізація», «моніторинг» здійснюється проектування особистісно-розвивального освітнього змісту в сценаріях уроків та виховних системних

заходах, корекційних тренінгах тощо визначається ефективність та результативність їх реалізації в освітньому процесі, **для цього:**

- в технологічному модулі сервісу «**творення**» за допомогою наявного у сервісі конструктора сценаріїв на реалізацію задач особистісного розвитку учнів та завдань етапів міні-модульності (модульна освітня система) проектується особистісно-розвивальний зміст сценаріїв уроків, системних виховних заходів тощо.

Час на створення сценарію уроку вчителем-предметником 15-25 хв., виховного системного заходу класним керівником 10-15 хв., корекційно-розвивального тренінгу працівником психологічної служби 15-20 хв.

Результат: сценарії уроків з презентаціями для вчителів-предметників, системні виховні заходи для класних керівників та вихователів, сценарії занять та корекційно-розвивальні тренінги для працівників психологічної служби з особистісно-розвивальним змістом;

- в технологічному модулі сервісу «**реалізація**» визначається ефективність роботи педагогів та педагогічного колективу закладу в цілому.

Орієнтовний час на проведення самоаналізу уроку або аналізу ефективності виховного системного заходу педагогічним працівником 5 хв.

Результат: експертиза ефективності уроків та виховних системних заходів з оцінкою ефективності роботи педагога (протокол автоматично 3 ст. тексту) та зведені результати ефективності роботи ЗСО;

- в технологічному модулі сервісу «**моніторинг**» здійснюється аналіз динаміки результатів особистісного розвитку кожного учня, класного колективу, учнів ЗСО в цілому за результатами зрізів (два зрізи протягом навчального року).

Орієнтовний час на аналіз результатів особистісного розвитку кожного учня 10-15 хв., учнівського колективу (групи) 15-20 хв., ЗСО в цілому 1 -2 год.

Результат: порівняльні таблиці розвитку кожного учня, класного колективу та ЗСО в цілому.

Додаткові функції сервісу:

- статистичні звіти у формі таблиць, графіків, діаграм, матриць (більше 500 варіантів вибірок), списки учнів за медичними діагнозами (420 діагнозів МКХ10) та за соціальними станами (більше 100) тощо;

- списки учнів за визначеними індикаторами ознак булінгу у прихованій та початковій фазах реалізації, прогнозування девіантної поведінки за визначеними конкретними індикаторами тощо;

- аналіз впливу фізичного стану (включаючи медичні аспекти) на психосоціальний та особистісний розвиток кожного учня;

- методичний дистанційний супровід всіх учасників освітнього середовища в онлайн-режимі консультантами сервісу.

Аналіз моніторингу особистісного та соціального розвитку учнів, зрізи якого проводиться в чотирнадцяти регіонах України підтверджують достатньо високу ефективність використання сервісу «Універсал-онлайн», а саме:

- в соціальному розвитку підвищується інтеграція та згуртування учнів в класних колективах, в середньому на 43%, здійснюється стимулювання життєвої активності вихованців за основними групами видів діяльності, а саме: в соціально-комунікативній – на 74%, в навчально-пізнавальній – на 43%, в громадсько-корисній – на 41 %, в національно-громадянській – на 20% тощо;

- в особистісному розвитку – значно зменшується кількість учнів в класних колективах: ізольованих – на 56%, відторгнених – на 68%. Підвищується соціальний неофіційний статус учнів в класних колективах на 32 %;

- в психосоціальному розвитку – проводиться корекція тривожності на 34%, імпульсивності на 27%, схильності до нечесної поведінки на 43%, агресивності на 27%, невпевненості на 26%, замкненості на 13%, асоціальності на 23%;

- в духовному розвитку відмічаються позитивні зміни, особливо з питань формування ціннісних пріоритетів учнів, а саме: «Я і здоров'я» на 34%, «Я і навчання» на 29%, «Я і праця» на 16%, «Я і громадські доручення» на 12%, «Я і Україна» на 14%, «Я і моральні цінності» на 21%.

Висновки.

1. Інноваційна ОРС, що автоматизована в хмарному сервісі проектного управління освітнім процесом "Універсал-онлайн" є апробованим та дієвим психолого-педагогічним інструментом для реалізації прийнятого нового Закону України «Про освіту» та досягнення стратегічних цілей, визначених Концепцією реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року.
2. Основною підставою для впровадження ОРС та хмарного сервісу в закладах освіти України є позитивні рішення Президії НАПН України, успішне проведення двох всеукраїнських експериментів (2001-2007р.) і (2007-2013р.) згідно наказів МОН України та аналіз результатів першого етапу вже третього всеукраїнського експерименту (2018-2023р.).
3. Використання хмарного сервісу "Універсал-онлайн" робить освітній процес ЗСО ціленаправленим та системним на вирішення конкретних проблем та розвиток потенційних можливостей дітей шкільного віку, що підтверджується результатами моніторингу учнів, який проводиться у закладах освіти України.
4. Впровадження ОРС з широким використанням хмарного сервісу «Універсал-онлайн» у взаємодії учасників освітнього середовища суттєво підвищує ефективність освітнього процесу та дозволяє значно економити робочий час керівників та педагогічних працівників ЗСО а також фінансові і людські ресурси.
5. Хмарний сервіс «Універсал-онлайн» сертифікований Українським НМЦ практичної психології: СЕ №2640170 (протокол №12 від 14.12.2017р.), гриф МОН України (протокол №3 від 20.12.2017р.) рекомендований листом МОН України (№1/9-690 від 12.11.2018р.) для використання в закладах середньої освіти України.

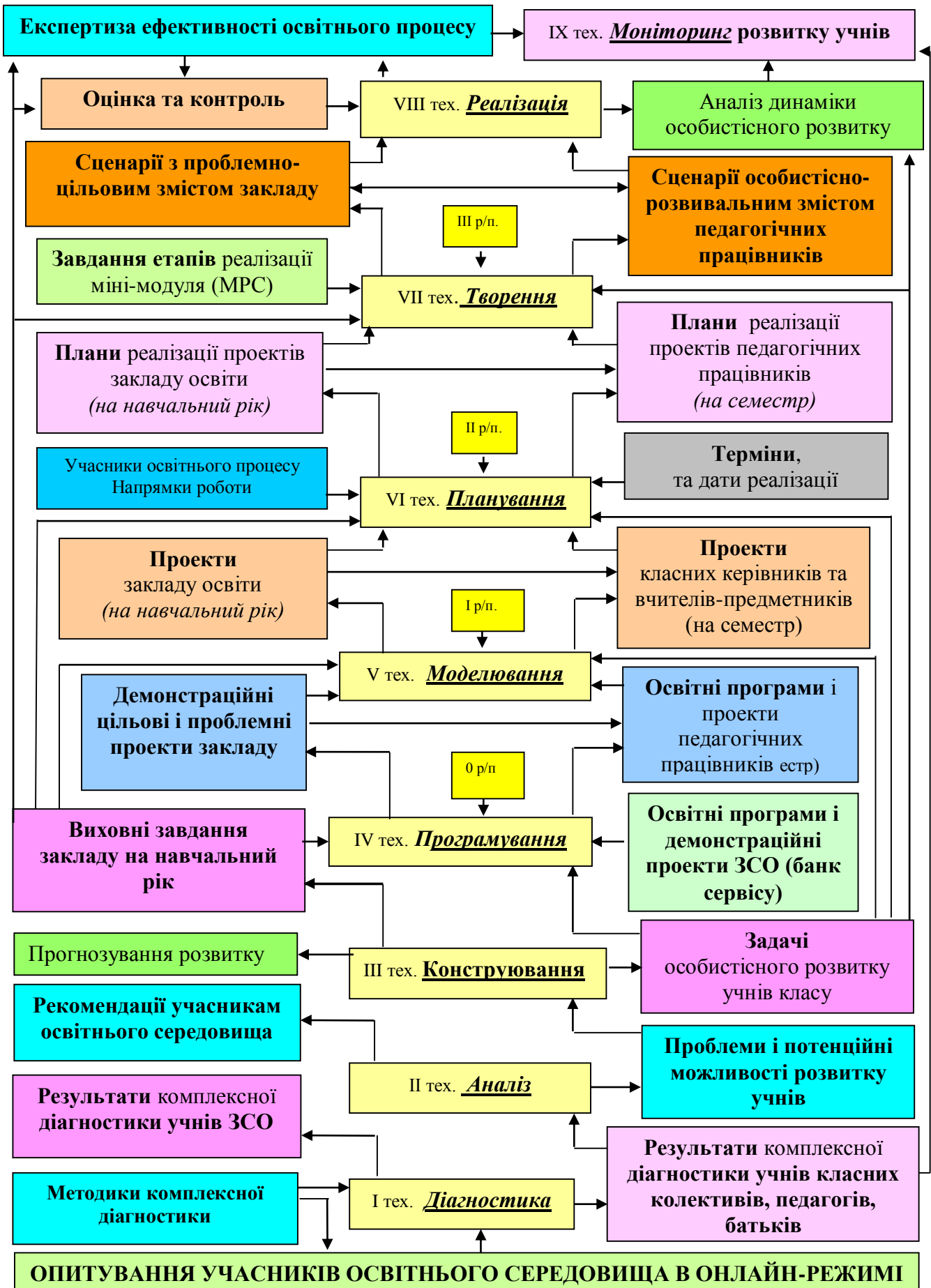
Сервіс: [http:// universal-school.com](http://universal-school.com)

Сайт сервісу: www.universal-online.org

Т: +38(066) 6-24-161, kyrichuk@ukr.net

<https://www.facebook.com/valeri.kirichyk>

**МОДЕЛЬ ОСОБИСТІСНО-РОЗВИВАЛЬНОЇ СИСТЕМИ
В СЕРВІСІ УПРАВЛІННЯ ОСВІТНІМ ПРОЦЕСОМ «УНІВЕРСАЛ-ОНЛАЙН»**

Умовні позначення: рівні проектування освітнього змісту ЗСО

р/п